

Σ' αυτό το σπίτι, στην οδό Δουκίσσης Πλακεντίας 3 στους Αμπελοκήπους, υπογράφηκε η ιδρυτική διακήρυξη της ΕΠΟΝ στις 23 Φλεβάρη 1943

23 Φλεβάρη του 1943: Στην κατεχόμενη από τους Γερμανούς Αθήνα, στην οδό Δουκίσσης Πλακεντίας 3 στους Αμπελοκήπους, στο εικονιζόμενο σπίτι του δάσκαλου Δημητράτου, ιδρύεται η **Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων**, η χιλιοτραγουδισμένη **ΕΠΟΝ**.

Είχε προηγηθεί απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου Νέων (ΕΑΜΝ). Πρόκειται για το τμήμα νεολαίας του ΕΑΜ που είχε ιδρυθεί στις 5 Φλεβάρη 1942 στην Αθήνα με πρωτοβουλία της ΟΚΝΕ.

Με την ίδρυση της ΕΠΟΝ οι δέκα οργανώσεις που την συνίδρυσαν αυτοδιαλύθηκαν και συγχωνεύτηκαν στις γραμμές της.

Πέρα από το γεγονός ότι αναδείχθηκε στη σημαντικότερη και μεγαλύτερη οργάνωση νεολαίας που έδρασε στη διάρκεια της κατοχής, η **ΕΠΟΝ** αποτελεί ιστορικά και τη μαζικότερη οργάνωση νεολαίας στην Ελλάδα, με το μεγαλύτερο δίκτυο οργανώσεων στις μεγάλες πόλεις και την ύπαιθρο και με σημαντική συμμετοχή στην ένοπλη αντίσταση του λαού μας μέσα από τις γραμμές του **Ελληνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού**, του **ΕΛΑΣ**.

Στο σπίτι της οδού Δουκίσσης Πλακεντίας υπογράφηκε η παρακάτω Διακήρυξη:

Ιδρυτική Διακήρυξη της ΕΠΟΝ

1. Σήμερα 23 Φλεβάρη 1943 συνήλθε στην Αθήνα Πανελλαδική Σύσκεψη στην οποία πήραν μέρος:

α) Οι αντιπροσωπείες εθνικών οργανώσεων Νέων: “Αγροτικής Νεολαίας Ελλάδος”, “Ενιαίας Εθνικοαπελευθερωτικής Εργατοϋπαλληλικής Νεολαίας”, “Ενιαίας Μαθητικής Νεολαίας”, “Ένωσης Νέων Αγωνιστών Ρούμελης”, “Θεσσαλικού Ιερού Λόχου”, “Λαϊκής Επαναστατικής Νεολαίας”, “Λεύτερης Νέας”, “Ομοσπονδίας Κομμουνιστικών Νεολαιών Ελλάδος”, “Σοσιαλιστικής Επαναστατικής Πρωτοπορίας Ελλάδος”, “Φιλικής Εταιρείας Νέων”.

β) Αντιπροσωπεία του ΕΑΜΝ Μακεδονίας, Πελοποννήσου και τα μέλη της ΚΕ του ΕΑΜΝ.

γ) Αντιπροσωπεία του Εθνικού Συμβουλίου των Φίλων της Νέας Γενιάς.

2. Η σύσκεψη συνήλθε με την πρωτοβουλία της ΚΕ του ΕΑΜΝ και με σκοπό ίδρυσης Ενιαίας Πανελλαδικής οργάνωσης της νέας γενιάς. Η σύσκεψη ομόφωνα απεφάσισε την ίδρυση της ενιαίας οργάνωσης με τον τίτλο **Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων (ΕΠΟΝ)** και με έδρα την Αθήνα.

3. Η ίδρυση της **ΕΠΟΝ** πραγματοποιείται με την διάλυση και συγχώνευση όλων των οργανώσεων που υπογράφουν αυτό το ιδρυτικό. Με την υπογραφή αυτού του ιδρυτικού, όλες οι παραπάνω οργανώσεις παύουν να υφίστανται και αυτόματα οι δυνάμεις, τα τεχνικά, οικονομικά κλπ. μέσα περνούν στην ΕΠΟΝ. Αυτός ο όρος αφορά και την ΚΕ του ΕΑΜΝ και τις ιδιαίτερες δυνάμεις του που είναι συγκροτημένες σε ομάδες του.

4. Η Πανελλαδική σύσκεψη απεφάσισε ομόφωνα την εκλογή προσωρινού Κεντρικού Συμβουλίου και του έδωσε την εντολή να διευθύνει την ΕΠΟΝ ώσπου να συνέλθει Πανελλαδική Συνδιάσκεψη ή Συνέδριο της ΕΠΟΝ που θα εκλέξει το νόμιμο συμβούλιο. Ως την σύγκληση συνδιάσκεψης ή συνεδρίου το προσωρινό Κεντρικό Συμβούλιο θα διευθύνει την ΕΠΟΝ.

5. Η Πανελλαδική σύσκεψη εκλέγει τριμελή επιτροπή επεξεργασίας καταστατικού της ΕΠΟΝ. Το καταστατικό αμέσως μετά την έγκρισή του απ' το Προεδρείο του Προσωρινού Κεντρικού Συμβουλίου μπαίνει σε εφαρμογή. Η τελική έγκριση του καταστατικού θα γίνει από την πρώτη Πανελλαδική Συνδιάσκεψη ή Συνέδριο της ΕΠΟΝ.

6. Οι βασικοί σκοποί που πρέπει να περιέχονται στο καταστατικό της ΕΠΟΝ είναι:

α) Η εθνική απελευθέρωση με βάση την ακεραιότητα της Ελλάδας.

β) Η εξόντωση του φασισμού τώρα και στο μέλλον, και με οποιανδήποτε μορφή και αν παρουσιαστεί. αποκατάσταση της λαϊκής κυριαρχίας έτσι που όλες οι εξουσίες να απορρέουν από την κυρίαρχη θέληση του λαού και της νέας γενιάς.

γ) Η καταπολέμηση των ιμπεριαλιστικών πολέμων και η υπεράσπιση της ειρήνης με βάση την αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών και της αδερφικής συνεργασίας όλων των λαών και των νεολαίων και ειδικά της

Βαλκανικής.

δ) Η υπεράσπιση των οικονομικών, πολιτικών, εκπολιτιστικών και μορφωτικών δικαιωμάτων και επιδιώξεων της νέας γενιάς. Γενικά πρέπει να καθορίζεται στο καταστατικό ότι η ΕΠΟΝ είναι οργάνωση εθνικοαπελευθερωτική, αντιφασιστική-προοδευτική, αντιπολεμική-φιλειρηνική.

ε) Αποφασίζεται η έκδοση δημοσιογραφικού κεντρικού οργάνου με τίτλο “Νέα Γενιά”.

στ) Η Πανελλαδική σύσκεψη αποφασίζει και αναθέτει στο Προσωρινό Κεντρικό Συμβούλιο της ΕΠΟΝ να κάνει διαπραγματεύσεις με κάθε εθνική οργάνωση νέων που δεν θάχει προσχωρήσει στην ΕΠΟΝ με σκοπό να προσχωρήσει. Βάση για διαπραγματεύσεις και για προσχώρηση στην ΕΠΟΝ, είναι οι αρχές που περιέχει το καταστατικό της.

ζ) Η Πανελλαδική σύσκεψη αποφασίζει την προσχώρηση της ΕΠΟΝ στο ΕΑΜ σαν εκπρόσωπο της νέας γενιάς, με συμμετοχή αντιπροσώπου της στην ΚΕ του ΕΑΜ.

Αθήναι 23 Φλεβάρη 1943

Ακολουθούν οι υπογραφές των αντιπροσώπων

Σύμφωνα με γραπτή μαρτυρία του στελέχους της ΟΚΝΕ Αδάμ Μολυβδά, στη σύσκεψη πήραν μέρος οι παρακάτω:

1) Από μέρος της **ΟΚΝΕ** (Ομοσπονδία Κομμουνιστικών Νεολαιών Ελλάδας) οι Δ. Βλαντάς και Στ. Γιαννακόπουλος (Πέτρος Ανταίος)

2) Από μέρος της ΣΕΠΕ (Σοσιαλιστική Επαναστατική Πρωτοπορία Ελλάδας) Σκεύος και Λυκούργος

3) Από μέρος της ΛΕΝ (Λεύτερη Νέα) ο Πλουμίδης

4) Από μέρος της Αγροτικής Νεολαίας οι Βογιατ. Στεργιόπουλος και Σκληρός.

5) Από μέρος της Ένωσης Νέων Ρούμελης ο Μολυβδάς Αδάμ

6) Από μέρος του Θεσσαλικού Ιερού Λόχου ο Κυρ. Τσακίρης.

7) Από μέρος της Ενιαίας Μαθητικής Νεολαίας οι Μπ. Δρακόπουλος και Κ. Φιλίνης.

8) Από μέρος της Εργαζόμενης Νεολαίας οι Πέτρος Διβέρης και Γιώργης Τρικαλλινός

9) Από μέρος της Ελεύθερης Νέας οι Ηλ. Αποστόλου, Ματίνα, Βενιτράτου και Ιμβριώτου.

10) Από μέρος της Φιλικής Εταιρείας Νέων οι Προέδρου και Λιναρδάτος

11) Από μέρος των Φοιτητών ο Σταύρος Κασιμάτης.

12) Από μέρος των Νέων Μακεδονίας ο Βαγγέλης Βασβανάς.

13) Από την Πελοπόννησο ο Θόδωρος Λιακόπουλος.

14) Από μέρος του Εθνικού Συμβουλίου Νέων οι Γεωργαλάς, Ρουσσόπουλος και Σβώλου

Από τα ιδρυτικά μέλη της ΕΠΟΝ, δε βρίσκεται πλέον κανείς εν ζωή. Πριν από ένα χρόνο, στις 12/2/2014, έφυγε και ο τελευταίος, ο **Πέτρος Διβέρης**. Ο **“Παντελής”** της παρανομίας, πέθανε σε ηλικία 96 ετών,

έντεκα μέρες πριν συμπληρωθούν 71 χρόνια από την ίδρυση της ΕΠΟΝ.

23/2/2015